

Τέχνη, Γκράφιτι
στην Πόλη

3^ο ΤΕΥΧΟΣ –

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2024

Art, Graffiti in the City

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Σελ. 2-3

Στιγμιότυπα από το 2024
με την AGC

Σελ. 4-5

Έκθεση και Ημερίδα για
τον Mark Rothko

Σελ. 6-8

Συνεντεύξεις της AGC,
Οι εθελοντές μας
& Καθ' Οδόν...

2024 - 2025

Η ΕΠΟΧΗ 'ΕΜΒΥΘΙΣΗΣ'...

ΜΑΡΚ ΡΟΘΚΟ, 120 χρόνια μετά, στην Αθήνα

Στιγμιότυπα του 2024

Οι πρώτοι μήνες του 2024 μας βρήκαν σε κατάσταση πυρετώδους προετοιμασίας μίας σειράς δράσεων και προτάσεων, οι οποίες άρχισαν να υλοποιούνται από τον Μάιο και θα εκδιπλώσουν τη δυναμική τους μέχρι και τις αρχές του 2025.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ - ΑΝΟΙΞΗ 2024:

- **Η αίτηση στο Υπουργείο Πολιτισμού Υ.Π.Π.Ο.Α. στέφθηκε με επιτυχία!** Μία πρωτοποριακή έκθεση για τα ελληνικά δεδομένα, ενταγμένη στο φάσμα δράσεων του νεοσύστατου διεθνούς πρότζεκτ «Ο Μεσογειακός Ρόθκο» (δείτε σελ. 4)

ΜΑΙΟΣ 2024

Η απόσταση Αθήνα Βοστώνη κάθε άλλο παρά μας εμπόδισε να κοινωνήσουμε, μέσω μίας επιστημονικής διάλεξης online, ιδέες, πορίσματα και προτάσεις για τον πολυδύναμο ρόλο του graffiti και της street art στον (αθηναϊκό) δημόσιο χώρο.

Στις 15 Μαΐου, ήμασταν καλεσμένοι του δραστήριου **CITIZEN TALES** (<https://citizentales.org/>) και της Καθηγήτριας **Βίκυς Ράπτη**, στο πλαίσιο του **The Citizen Tales Commons Youth Mentoring Forum on Civic Innovation Virtual Lecture Series**, όπου παρουσιάσαμε το «**Whose Athens? A Tug-of-War: The Role of Graffiti in the Public Space**», ακολουθούμενο από συζήτηση και με debate moderators τα δυναμικά μέλη του **CITIZEN TALES**: Katerina Triantafyllou & Valentino Dardas.

Η επιστημονική αυτή ομιλία σηματοδοτεί την απαρχή για τη διεύρυνση της συνεργασίας μας, σε Ελλάδα και Αμερική. με τη **CITIZEN TALES** Non-profit & την αξιότιμη **Καθηγήτρια Δρ. Βίκυ Ράπτη**.

Υπερήφανοι συνεργάτες

<https://citizentales.org/ourpartners>

👉 👉 👉 👉 👉 👉 👉 👉 👉 👉

“Μας ανοίξατε τα μάτια...”

διαδικτυακός συμμετέχοντας

Τοιχογραφία με Κουκουβάγια, Περιοχή Κεραμικός, (φωτο: Β. Κονδύλη)

THE CITIZEN TALES COMMONS YOUTH MENTORING FORUM ON CIVIC INNOVATION VIRTUAL LECTURE SERIES ON CIVIC SPACES CORDIALLY INVITES YOU TO THE PRESENTATION

Whose Athens? A Tug-of-War: The Role of Graffiti in the Public Space Debate

By Barbara Kondilis, MSW, MPH, & Kalliopi Koundouri, Ph.D., Representing the Greek NGO “Art, Graffiti in the City” (Τέχνη, Γκράφιτι στην Πόλη)

Moderators: Katerina Triantafyllou & Valentino Dardas

May 15, 2024, 2:30 PM EST
9:30 PM, Athens Time
Join Zoom Meeting

Contact us for more information

Στιγμιότυπα του 2024

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

Η Πρόεδρος της AGC καλεσμένη στο TEDxΛαμία – 22 Σεπτεμβρίου με άλλους ομιλητές και θέμα «η ΠΟΛΙΣ».

Ο τίτλος ομιλίας της Β. Κονδύλη ήταν «Γκράφιτι και σπρητ, το ανοιχτό μπλογκ της πόλης». Συνέπραξαν στην ομιλία και συνόδευσαν την Πρόεδρο η Γραμματέας της ΑΜΚΕ, Εύη Αθανασέκου & η Επιστημονική Σύμβουλος της ΑΜΚΕ, Καλλιόπη Κουντούρη.

ΚΑΦΑΟ ζωγραφισμένα από σχολικές ομάδες στην Λαμία

Τοιχογραφία στο Μόντρεαλ, Καναδά, φωτο φίλου της ΑΜΚΕ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ – Η Ευρώπη σε Διάλογο (Europe in Discourse)

Άλλη μία καταστατική αρχή της AGC και αφετηριακό σημείο της ίδιας της ίδρυσής της είναι η ακαδημαϊκή έρευνα και η κρυστάλλωσή της σε εισηγήσεις και αρθρογραφία. Τα τελευταία χρόνια, είτε ως επιστημονική ομάδα είτε ως μεμονωμένοι ομιλητές, συμμετέχουμε στο διεθνές συνέδριο, που διοργανώνει το **Hellenic American University** (in collaboration with **Hellenic American College**) στο Κολωνάκι.

Φέτος συμμετείχαμε στο 4^ο συνέδριο στις **26 & 27 Σεπτεμβρίου** που είχε τίτλο: **Europe in Discourse IV: Future Trajectories in Europe**, με εισήγηση των: lead author, ο Αντιπρόεδρος της AGC, Δρ. Χαράλαμπος Μαγουλάς, με τη συνδρομή της λοιπής επιστημονικής ομάδας της AGC (Κονδύλη, Κουντούρη, Κουντούρης). Θέμα: **Political graffiti in Athens: an open-air blog for the voiceless**. Περισσότερες πληροφορίες συνεδρίου εδώ <https://europeindiscourse.eu/>

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ, ΗΜΕΡΙΔΑ & ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2024

→ Η επιστημονική ομάδα της έκθεσης και της ημερίδας.
Από αριστερά: Δ. Μουρελάτος, Β. Κονδύλη,
Φ. Τζανετουλάκου, Β. Σαρακατσιανού, Κ. Κουντούρη.
(Ο Μαρσέλλο Μπάρισον δεν απεικονίζεται επάνω).

Μια ομαδική έκθεση σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών, με την οικονομική υποστήριξη και την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού. Τίτλος: «Η τέχνη της εμπύθισης στη νεοελληνική τέχνη. Μαθαίνοντας από τον Mark Rothko». **Διοργάνωση** από την **Art, Graffiti in the City**, και την επιστημονική επιτροπή του πρότζεκτ «**Ο Μεσογειακός Ρόθκο**». **Επιμέλεια:** Δρ Φαίη Τζανετουλάκου, η οποία συγκέντρωσε 24 διακεκριμένους καλλιτέχνες, για να μοιραστούν τα έργα τους με το κοινό, έργα εμπνευσμένα από τον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό και ειδικά, από τον Mark Rothko, συμπεριλαμβανομένου και του μπάνερ της έκθεσης, ως finissage από τη street artist και σχεδιάστρια **Nique** (βλ. ενημερωτικό δελτίο, 1^η σελίδα).

Φέτος συμπληρώνονται 120 χρόνια από τη γέννησή του Rothko, στις 25 Σεπτεμβρίου ημέρα έναρξης της έκθεσης. Τα έργα τέχνης τοποθετήθηκαν από την Επιμελήτρια, Δρ. Φαίη Τζανετουλάκου, ώστε να δημιουργήσουν την αίσθηση στους θεατές ότι βυθίζονται σε αυτό (**εμπύθιση - immersion**). Η έκθεση διήρκεσε από τις 25 Σεπτεμβρίου έως τις 27 Οκτωβρίου. Προσφέρθηκαν ξεναγήσεις σε επισκέπτες και σχολεία. Ο δίγλωσσος κατάλογος της έκθεσης είναι επίσης, διαθέσιμος.

Τόπος: Λόφος Art Project <https://www.lofosartproject.com>

Διάρκεια: 25 Σεπτεμβρίου μέχρι 27 Οκτωβρίου 2024

Επιμέλεια: Δρ. Φαίη Τζανετουλάκου

Επιστημονικοί Σύμβουλοι: Δρ. Καλλιόπη Κουντούρη & Β. Κονδύλη, PhDc.

Επιστημονική Ομάδα: Δρ. Διονύσης Μουρελάτος, Δρ. Βίκυ Σαρακατσιανού, Δρ. Φαίη Τζανετουλάκου, Δρ. Marcello Barison.

FB σελίδα: ITALY- GREECE: ROTHKO'S CLASSIC ROUTE
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100093899418010>

Μπορείτε να βρείτε έργα του Ρόθκο που δημιουργούν αυτή τη «εμπύθιση» για τον θεατή στις σελίδες:

Tate org:

<https://www.tate.org.uk/visit/tate-modern/display/in-the-studio/mark-rothko>

The Rothko Chapel in Houston, Texas

<https://www.rothkochapel.org/>

[συνέχεια: ΡΟΘΚΟ]

Ημερίδα 21 Οκτωβρίου

Η ομάδα των 6 ομιλητών πρόσφερε διαφορετικές προσεγγίσεις και προοπτικές για τη ζωή και τα έργα του καλλιτέχνη, σε σχέση με τη Μεσόγειο (αρχαία Ελλάδα και Ρώμη, Βυζάντιο).

ΗΜΕΡΙΔΑ “Ο ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΡΟΘΚΟ” ΣΤΟ ΛΟΦΟΣ art project

Στην κατάμεστη αίθουσα εκδηλώσεων του Λόφος art project, εκδιπλώθηκε το πολυπρισματικό περιεχόμενο της τρέχουσας έρευνας για τον «ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΡΟΘΚΟ» (*The Mediterranean Rothko: From Italy to Greece, Rothko's Classic Route in the Mediterranean and beyond*) από την επιστημονική ομάδα του ομώνυμου ανωτέρω πρότζεκτ.

Η εσπερίδα αποτελούσε αναγκαία επιστημονική συνέχεια της πρόσφατης, πολύ επιτυχημένης έκθεσης, στον ίδιο χώρο, που αναφέρεται στην προηγούμενη σελίδα. Η έκθεση πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα και με τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Οι ομιλητές και τα θέματα που έθιξαν (αλφαβητικά):

Βαρβάρα Κονδύλη, “Ρόθκο μια περσόνα του κόκκινου/μαύρου”

PhDc, Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Επικοινωνία, Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας, Καθηγήτρια, Hellenic American College, Αθήνα/ Hellenic American University, New Hampshire, & Διδάσκουσα στο Κολλέγιο Ανθρωπιστικών Σπουδών, ICPS. Πρόεδρος της AMKE, Art, Graffiti in the City.

Καλλιόπη Κουντούρη, “Αρχαϊκός, κλασικός, μοντέρνος: ο ιστορικός Ρόθκο”

Δρ. Ιστορίας της Τέχνης, Εκπαιδευτικός, π. ειδική επιστημονική συνεργάτιδα Μουσείου Νεοελληνικής Τέχνης Δήμου Ροδίων, Καθηγήτρια Adjunct Faculty Member, Hellenic American College, Αθήνα/ Hellenic American University, New Hampshire

Διονύσης Μουρελάτος, “Οι ‘Βυζαντινές καταβολές’ του Μεσογειακού Ρόθκο”

Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Διδάσκων στο ΕΚΠΑ, στο ΕΑΠ και στο ΠΑΔΑ.

Βίκυ Σαρακατσιάνου, “Marc Rothko: Η πορεία προς την αφαίρεση”

Δρ. Ιστορίας της Τέχνης, Μέλος Ε.Δι.Π. στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και Διδάσκουσα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Φαίη Τζανετουλάκου, “Ρόθκο, ο αγγελιαφόρος του νέου Υψηλού κατά τον Λογγίνο”

Δρ. Ιστορίας της Τέχνης, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Marcello Barison, “Myth and Experience. Rothko's Understanding of Tragic”

Επίκουρος Καθηγητής / Assistant Professor of Aesthetics, Free University of Bozen-Bolzano

Φωτογραφία του «Φώτη» από το κέντρο της Αθήνας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΤΗΣ AGC

Προφορική Συνέντευξη της Γραμματέα της ΑΜΚΕ, Δρ. Παρασκευής (Εύης) Αθανασέκου στον ραδιοφωνικό σταθμό Ελλάδα Sports 94.3

Προσκεκλημένη της Λίνας Παπαπάσχου, η Γραμματέας της ΑΜΚΕ, με χιούμορ, γνώση και χειμαρρώδη έκφραση, έδωσε γλαφυρό περίγραμμα της σύντομης ιστορίας της Art, Graffiti in the City και προιδέασε για τις επικείμενες δράσεις, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού μας.

Όλη η συνέντευξη, εδώ:

<https://www.facebook.com/artgraffiticity/>

ΓΡΑΠΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΗΣ ΑΜΚΕ ΣΤΟ portal ecogreenet.gr

Η ΑΜΚΕ Art, Graffiti in the City κοινωνεί τις απαρχές, τους στόχους, τις τρέχουσες και άμεσα μελλοντικές δράσεις της στο φιλόξενο portal Ecogreenet.gr (www.ecogreenet.gr).

Όλη η συνέντευξη, εδώ: <https://ecogreenet.gr/blogs/mia-xechoristi-synantisi-me-tin-amke-art-graffiti-in-the-city-agc-kai-tous-yperochous-anthropous-tis/>

Από αριστερά η Πρόεδρος Β. Κονδύλη, ο Αντιπρόεδρος Χ. Μαγουλάς, και η Γραμματέας Ε. Αθανασέκου.

Τι ακριβώς κάνει η ΑΜΚΕ «ΤΕΧΝΗ, ΓΚΡΑΦΙΤΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ»;

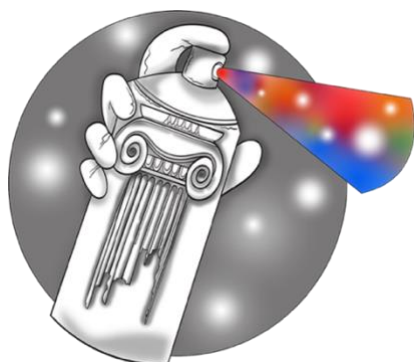
Κινούμαστε, εργαζόμαστε, κοινωνικοποιούμε, ζούμε στην πόλη της Αθήνας, μίας ιστορικής πολυπολιτισμικής μητρόπολης. Γύρω μας απλώνονται «τοπία» γλωσσικά και οπτικά κάθε λογής. Από αφίσες και ταμπλό μέχρι πολιτικά συνθήματα, τέχνη του δρόμου και γκράφιτι. Στην αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία **Art, Graffiti in the City** (AGC) πιστεύουμε ότι, πράγματι, αν κάποιος θέλει να μάθει για μία πόλη, μπορεί να κοιτάξει τους τοίχους της.

Η AGC ιδρύθηκε στην Αθήνα στο τέλος του 2021, με πρότερη ποικιλία, ακαδημαϊκή και ερευνητική παραγωγή. Ενεργοποιείται στα πεδία των τεχνών και του πολιτισμού στον δημόσιο χώρο. Ειδικότερα, ερευνά και επεξεργάζεται κριτικά και διεπιστημονικά τις ποικιλόμορφες επιδράσεις του γκράφιτι, στις διάφορες εκφάνσεις του καθώς και της street art, πάνω και κοντά σε διατηρητέα μνημεία, τοπόσημα, δημόσια έργα τέχνης και αρχαιότητες, αλλά και στις τοπικές επιχειρήσεις, τους κατοίκους και τους επισκέπτες. Πεδίο έρευνάς της είναι, κατά κύριο λόγο, επιλεγμένα ιστορικά κέντρα πόλεων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

«Δουλειά» μας, μεταξύ άλλων, στην AGC είναι να ενημερώνουμε επιστημονικά το κοινό, μνημένους και αμήνητους, ανθρώπους κάθε ηλικίας, για τις άφθονες μορφές, εκδοχές, νοηματοδοτήσεις, τα κίνητρα, τις συνθήκες και τη σημασία των παραπάνω, μέσω της ιστοσελίδας και των κοινωνικών μας μέσων (www.artgrafficity.gr, FB, Instagram), καθώς και με σεμινάρια –ετοιμάζουμε ένα στις αρχές του 2025– και επιμορφωτικούς-ψυχαγωγικούς περιπάτους στην πόλη. Έτσι, θα μιλάμε γνωρίζοντας και αποκωδικοποιώντας με ανοιχτό μυαλό.

Αν μάθουμε να αποκωδικοποιούμε, να παρατηρούμε τα σύμβολα, να αντιλαμβανόμαστε ακόμα και την άγρια «παράξενη ομορφιά» που «σπάει» το συνεχές γκρίζο της πόλης, τότε σίγουρα θα βρούμε «κάτι» που υπερβαίνει ηλικιακά όρια και έχει να κάνει με βαθιές ανθρώπινες ανάγκες, αλλά και με «ακρότητες». Είμαστε «πανταχού παρόντες», όπως το graffiti!

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΜΑΣ

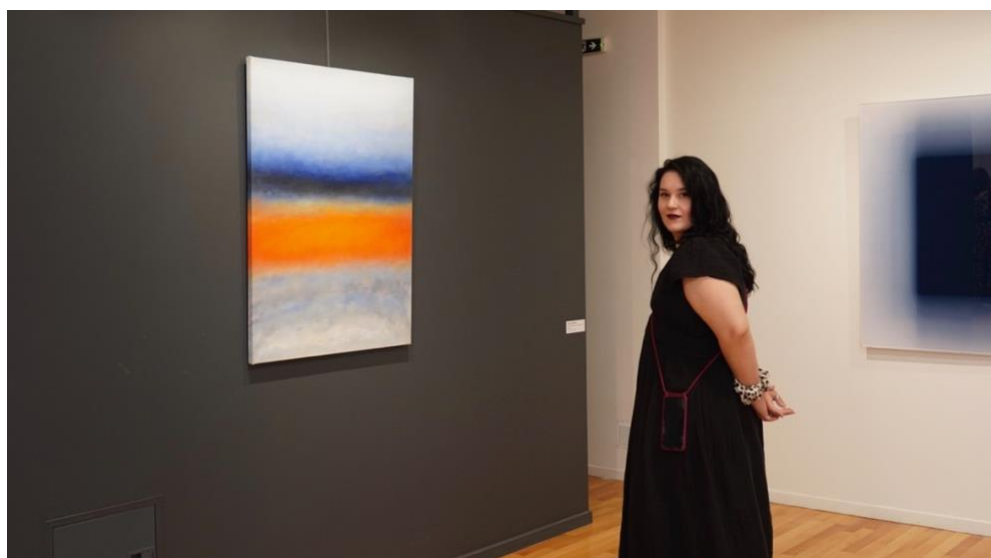

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Τα οφέλη του εθελοντισμού είναι γνωστά και είμαστε πάντα ευγνώμονες για αυτούς τους υπέροχους ανθρώπους! Ο «Φώτης» εθελοντής-φωτογράφος, μας στέλνει διάφορες φωτογραφίες από ρητά, «ταγκιές», τοιχογραφίες, “pieces” σε διάφορα σημεία της Αθήνας. Ο «Γιάννης» συμμετέχει σε δράσεις μας και φωτογραφίζει το γκράφιτι στα νεοκλασικά κτήρια και όχι μόνο.

Στην ομαδική έκθεση φέτος είχαμε εθελοντές και μέλη της ΑΜΚΕ που βοήθησαν στο καλωσόρισμα και στη διάθεση καταλόγων, αλλά και γέμισαν θετική ενέργεια τα δωμάτια του Λόφου Art Project στην Κυψέλη. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τη Σταυρούλα Αλεβίζου, Εύη Αθανασέκου, Ντομένικα Βαρβαλούκα – στη φωτο, με φόντο τον πίνακα του Murray Dessner, καθώς και τις Στέλλα Καρονίδη, Ιωάννα Αντιπάτη, Αιμιλία Τζωρτζινάκη, αδελφές Πουλάκου (εδέσματα), και Γιώργο Μαραγκουδάκη (φωτογράφιση). Φυσικά και ένα μεγάλο ευχαριστώ στους δωρητές της έκθεσης!

Θέλετε να γίνετε **εθελοντές**; Βρείτε την **Αίτηση Εθελοντών** στη ιστοσελίδα: <https://artgraffcity.gr/en/> («Κάλεσμα»)

Τοιχογραφία του INO, περιοχή Μεταξουργείο (αριστερά),
Τοιχογραφία του FLIP Ολοήμερο σχολείο Δάφνης (δεξιά) (φωτο: Β. Κονδύλη)

ΚΑΘ' ΟΔΟΝ

- Προσεχώς, θα συνεργαστούμε με το δίκτυο πολιτισμού **We adore museums**, σε μια κοινή δράση γνωριμίας με το πολιτισμικό απόθεμα του δημοσίου χώρου της Αθήνας στο Γκάζι.
- Καταστατική αρχή μας η προώθηση της αξιακής αγωγής, της πολύπλευρης εκπαίδευσης και της κοινωνικοποίησης παιδιών και εφήβων, με «εργαλεία» το graffiti και τη street art. Ανταποκρινόμαστε στις ερωτήσεις και τις προσκλήσεις πολλών σχολείων, που επιθυμούν τον εξωραϊσμό τους και όχι μόνο, μέσω κυρίως τοιχογραφιών. Παρέχουμε αφιλοκερδώς λεπτομέρειες, οδηγίες και κατευθύνσεις και προτείνουμε καταξιωμένους καλλιτέχνες για την εκτέλεση έργων. Συνεχίζουμε!
- Τα μέλη της AGC θα προβούν σε αποτίμηση του περασμένου έτος, διοικητικές – οργανωτικές πρωτοβουλίες θα ανακοινωθούν σύντομα.

Ένα μέλος μας έκανε αυτή την ερώτηση, «Προτιμάτε ROKO [ταγκιά] ή ROTHKO;» **Να ένα θέμα για δημιουργική συζήτηση / debate...**

→ Συνεχίζουμε να είμαστε πρόθυμοι να συνεργαστούμε με δήμους, κοινότητες, φορείς, οργανισμούς, πανεπιστήμια και καλλιτέχνες, στην Ελλάδα και το εξωτερικό για τη δημιουργία αδειοδοτημένων γκράφιτι/τοιχογραφιών, με συνοδευτικές δράσεις, αλλά και εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις, ομιλίες, κ.ά.

Κοινωνική Θεραπεία

Ιδέες ρέουν, με καλλιτέχνες και θεραπευτές όπως με το Επίτιμο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μας Edward Tick, Ph.D. συγγραφέα πολλών βιβλίων μεταξύ των οποίων: *Soul Medicine: Healing through Dream Incubation, Visions, Oracles, and Pilgrimage*.

Πρόσφατη φωτο του Δρ. Τικ με την Πρόεδρο της AGC, στην Αθήνα.